

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 38g/2021

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 12 pct.
14) din Codul fiscal, în redactarea Legii nr. 281 din 16 decembrie 2016

(încasarea impozitelor din câștigul de la jocurile de noroc)

CHIȘINĂU

8 aprilie 2021

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dnei Dina Musteața, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 23 februarie 2021,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 8 aprilie 2021 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „În scopul aplicării prezentei noțiuni, câștigul de la jocurile de noroc realizat în cazinouri sau la automatele de joc reprezintă valoarea diferenței pozitive dintre suma câștigată și suma mizată, confirmată documentar. În celelalte cazuri, câștigul reprezintă suma totală câștigată.” din articolul 12 pct. 14) din Codul fiscal, adoptat prin Legea nr. 1163 din 24 aprilie 1997, în redactarea Legii nr. 281 din 16 decembrie 2016, ridicată de dl avocat Corneliu Vlad, în interesele dlui Ruslan Gheorghiu, parte în dosarul nr. 2-1388/20, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dl judecător Oleg Melniciuc de la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, se află acțiunea depusă de dl Ruslan Gheorghiu împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea Deciziei nr. 217/300 din 10 martie 2020, pentru că ar fi neîntemeiată și ilegală.

4. În acțiunea sa, reclamantul a notat că, în urma controlului efectuat în adresa sa, inspectorul fiscal a stabilit: 1) eschivarea de la calcularea și plata impozitului ca urmare a nedeclarării veniturilor obținute din pariuri sportive; 2) nerespectarea modului de întocmire și prezentare a Declarației persoanei fizice cu privire la impozitul pe venit (forma CET15) pentru perioada fiscală A/2017.

5. Pe 1 februarie 2021, în cadrul ședinței publice, dl avocat Corneliu Vlad a ridicat, în interesele dlui Ruslan Gheorghiu, excepția de neconstituționalitate a textului „În scopul aplicării prezentei noțiuni, câștigul de la jocurile de noroc realizat în cazinouri sau la automatele de joc reprezintă valoarea diferenței pozitive dintre suma câștigată și suma mizată, confirmată documentar. În celelalte cazuri, câștigul reprezintă suma totală câștigată.” din articolul 12 pct. 14) din Codul fiscal, adoptat prin Legea nr. 1163 din 24 aprilie 1997.

6. Prin Încheierea din 15 februarie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

8. Prevederile relevante ale Codului fiscal, adoptat prin Legea nr. 1163 din 24 aprilie 1997, sunt următoarele:

Articolul 12

Noțiuni

„În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni:

[...]

14) Câștiguri – veniturile brute obținute de la jocurile de noroc, loterii și de la campaniile promoționale atât în formă monetară, cât și nemonetară. **În scopul aplicării prezentei noțiuni, câștigul de la jocurile de noroc realizat în cazinouri sau la automatele de joc reprezintă valoarea diferenței pozitive dintre suma câștigată și suma mizată, confirmată documentar. În celelalte cazuri, câștigul reprezintă suma totală câștigată.**

[...]”.

[În redactarea Legii nr. 281 din 16 decembrie 2016]

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. Autorul excepției susține că norma contestată nu întrunește condițiile prevăzute de articolul 23 alin. (2) din Constituție, generând astfel confuzie și incertitudine în raporturile juridice pe care le reglementează. Astfel, din conținutul textului contestat, contribuabilul nu poate să decidă asupra conduitei sale și să prevadă în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, deoarece nu este clar cum urmează a fi impozitat câștigul realizat din pariul sportiv ca joc de noroc, din diferența pozitivă dintre suma câștigată și cea mizată sau exclusiv din suma câștigată. În acest sens, autorul consideră că câștigurile obținute de la jocul de noroc, *i.e.* pariurile sportive, urmau a fi impozitate din valoarea diferenței pozitive dintre suma câștigată și suma mizată confirmată documentar, însă inspectorul fiscal a aplicat norma contestată în mod distorsionat, excluzând pariul sportiv din categoria jocurilor sportive. Inspectorul fiscal a aplicat, în detrimentul contribuabilului,

ultima teză a normei „în celelalte cazuri, câștigul reprezintă suma totală câștigată”.

B. Aprecierea Curții

10. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

11. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul fiscal, ține de competența Curții Constituționale.

12. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, ridicată de dl avocat Corneliu Vlad, în interesele dlui Ruslan Gheorghiu, parte în dosarul nr. 2-1388/20, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „În scopul aplicării prezentei noțiuni, câștigul de la jocurile de noroc realizat în cazinouri sau la automatele de joc reprezintă valoarea diferenței pozitive dintre suma câștigată și suma mizată, confirmată documentar. În celelalte cazuri, câștigul reprezintă suma totală câștigată.” din articolul 12 pct. 14) din Codul fiscal, adoptat prin Legea nr. 1163 din 24 aprilie 1997, în redactarea Legii nr. 281 din 16 decembrie 2016. Așa cum rezultă din sesizare și din încheierea instanței, este examinată o cerere de chemare în judecată depusă împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind anularea unui act administrativ. Curtea admite că norma contestată ar putea fi aplicată la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

14. Curtea constată că textul criticat nu a constituit anterior obiect al controlului constituționalității.

15. Curtea reține că autorul sesizării a invocat incidența articolelor 4 [*drepturile și libertățile omului*], 7 [*Constituția, Legea Supremă*] și 23 [*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*] din Constituție.

16. Cu referire la pretinsa încălcare a articolelor 4 și 7 din Constituție, Curtea a subliniat că aceste norme comportă un caracter general și reprezintă imperative care stau la baza tuturor legilor Republicii Moldova. Ele nu pot constitui reperi separate. Aceste norme nu pot fi invocate de sine stătător, ci numai în coroborare cu o altă prevedere din Constituție, care trebuie să fie aplicabilă (a se vedea HCC nr. 2 din 12 ianuarie 2021, § 20; HCC nr. 4 din 21 ianuarie 2021, § 20).

17. Curtea reiterează că articolul 23 din Constituție nu are o aplicare de sine stătătoare. Pentru a putea fi invocat standardul calității legii, trebuie să existe o ingerință într-un drept fundamental. În jurisprudența sa, Curtea a menționat că testul calității legii se efectuează prin raportare **la un drept fundamental** (a se vedea DCC nr. 146 din 17 decembrie 2020, § 22; DCC nr. 13 din 2 februarie 2021, § 20; DCC nr. 23 din 16 februarie 2021, § 23; DCC nr. 38 din 30 martie 2021, § 17). Curtea a stabilit că problema calității unei legi nu reprezintă o problemă de constituționalitate atât timp cât nu este afectat un drept fundamental.

18. Autorul sesizării nu și-a motivat sesizarea raportându-și argumentele la unul sau mai multe drepturi fundamentale. Critica lui s-a bazat doar pe

neclaritatea textelor contestate. Astfel, pentru că nu s-a demonstrat incidența vreunui drept fundamental, Curtea nu poate efectua o analiză a calității prevederilor contestate prin prisma articolului 23 din Constituție (DCC nr. 38 din 30 martie 2021, § 18).

19. În același timp, Curtea mai observă că, sub aparența unor critici de neconstituționalitate referitoare la neclaritatea și imprevizibilitatea prevederilor contestate, autorul mai invocă și o eventuală contradicție dintre noțiunea „câștig” din Codul fiscal cu cea din Legea nr. 291 din 16 decembrie 2016 cu privire la organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc. Astfel, o pretinsă incompatibilitate între două sau mai multe norme infraconstituționale cuprinse în diferite acte normative nu reprezintă o problemă de constituționalitate, ci una de interpretare și aplicare a legii, a cărei rezolvare revine instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 13 din 2 februarie 2021, § 22 și jurisprudența citată acolo).

20. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) litera g) și 140 din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „În scopul aplicării prezentei noțiuni, câștigul de la jocurile de noroc realizat în cazinouri sau la automatele de joc reprezintă valoarea diferenței pozitive dintre suma câștigată și suma mizată, confirmată documentar. În celelalte cazuri, câștigul reprezintă suma totală câștigată.” din articolul 12 pct. 14) din Codul fiscal, adoptat prin Legea nr. 1163 din 24 aprilie 1997, în redactarea Legii nr. 281 din 16 decembrie 2016, ridicată de dl avocat Corneliu Vlad, în interesele dlui Ruslan Gheorghiu, parte în dosarul nr. 2-1388/20, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 8 aprilie 2021

DCC nr. 52

Dosarul nr. 38g/2021